

Тижневі освітянські та наукові новини

20.7.2026 - | Verkhovna Rada Ukrainy

Комітет з питань науки, освіти та інновацій вітає Андрія Бутенка з призначенням на посаду Міністра освіти і науки України.

16 липня 2026 року Верховна Рада України призначила Андрія Бутенка на посаду Міністра освіти і науки України. Відповідне рішення ухвалене Верховною Радою України за результатами голосування за новий склад Уряду. За відповідне рішення проголосувало 264 народних депутатів України.

Андрій Петрович Бутенко є науковцем, освітянином в галузі історії права, експертом у сфері забезпечення якості вищої освіти. Кандидат історичних наук, доцент.

Працював у системі середньої та вищої освіти, зокрема обіймав посади декана юридичного факультету та проректора з навчально-методичної роботи Приватного вищого навчального закладу «Європейський університет».

З лютого 2019 року був призначений заступником Голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, а з квітня 2022 року – Головою Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Вітаємо Андрія Петровича з призначенням на таку високу та відповідальну посаду Міністра освіти і науки України!

Читати тут.

Вступна кампанія: 19 липня розпочинається подання заяв до закладів вищої освіти

19 липня стартує основний етап вступної кампанії до закладів вищої освіти – подання заяв на бакалаврат. Подати заяви через електронний кабінет вступника на порталі ЄДЕБО можна до 18:00 01 серпня 2026 року.

Вступники можуть подати до 10 заяв, з них до 5 заяв - на бюджет.

Важливо знати:

після подання заяви змінити її пріоритет неможливо;

якщо заяву з пріоритетом анулювати, використаний номер пріоритету не відновлюється;

якщо вступник отримав рекомендацію за певним пріоритетом, заяви з нижчими пріоритетами вже не можуть дати бюджетну рекомендацію;

якщо вступник відмовляється від рекомендації на бюджет, державний грант уже не буде запропоновано.

Більше відповідей на ваші запитання шукайте на офіційних ресурсах, зокрема:

Гід-інструкція вступника 2026

Відповіді на найпоширеніші запитання: частина 1

Відповіді на найпоширеніші запитання: частина 2

Детальніше за покликанням.

Вступ до аспірантури - 2026: розпочалася основна сесія ЄВІ та ЄВВ

Розпочалася основна сесія вступних випробувань до аспірантури у 2026 році, яка триватиме до 29 липня.

Інформацію про дату, час і місце проведення тестування розміщено в персональних кабінетах учасників вступних випробувань.

Вступ до аспірантури складається з двох етапів. Перший з них – проходження загальнодержавних вступних випробувань:

ЄВІ (тест загальної навчальної компетентності та тест з іноземної мови);

ЄВВ із методології наукових досліджень.

Їхні результати є необхідною умовою для участі в подальшому конкурсному доборі. Для участі в конкурсному доборі вступник має набрати не менше за 300 балів сумарно за два блоки ЄВІ.

Другий етап, обов'язковий для всіх вступників без винятку, - вступний іспит зі спеціальності (або спеціальностей для міждисциплінарної освітньо-наукової програми). Саме його результат має найбільшу вагу під час конкурсного відбору - 60% конкурсного бала.

Серед цьогорічних нововведень – навчання в аспірантурі можливе за денною, вечірньою або заочною формами. Водночас навчання за денною формою можливе лише за державним або регіональним замовленням.

Більше інформації за покликанням.

Українська школа з будь-якої точки світу: доступні формати та роз'яснення

Уряд країни продовжує забезпечувати умови для того, щоб діти, які вимушено перебувають за межами країни через повномасштабну війну, могли безперервно здобувати освіту та зберігати зв'язок з українським освітнім простором.

На офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України функціонує спеціалізований інформаційний розділ, покликаний допомогти батькам та усім зацікавленим особам знайти відповіді на найпоширеніші запитання.

Матеріали та нормативні роз'яснення доступні за посиланням.

У цьому розділі зібрано офіційні відповіді на найпоширеніші запитання батьків, зокрема щодо:

вивчення українознавчого компонента;

зарахування результатів навчання;

організаційних форм.

Читати за покликанням.

Удосконалено механізм базового фінансування науки за результатами державної атестації

Продовжується впровадження нової моделі базового фінансування науки, яка спрямовує державну підтримку туди, де вона найбільше потрібна – на розвиток результативних наукових команд, сучасної дослідницької інфраструктури та якісних досліджень.

Щоб механізм працював ще прозоріше та ефективніше, уточнюються правила використання коштів базового фінансування.

Серед ключових змін:

надбавка за результатами державної атестації й надалі виплачуватиметься науковим і науково-педагогічним працівникам, які працюють за основним місцем роботи. Водночас вона набуде статусу грошової винагороди за наукову діяльність: її розмір не залежатиме від фактично відпрацьованого часу, а виплата не враховуватиметься під час розрахунку середньої заробітної плати у випадках, передбачених законодавством;

деталізовано напрями використання коштів на розвиток наукових установ та закладів вищої освіти;

установи та заклади вищої освіти, віднесені до груп А і Б, отримають чіткі межі фінансування нових досліджень за ініціативною тематикою;

урегульовано порядок виплати надбавок у разі реорганізації або ліквідації структурних підрозділів;

невикористані кошти можна буде спрямовувати на розвиток матеріально-технічної бази;

визначено порядок встановлення надбавок новопризначеним науковим і науково-педагогічним працівникам.

Детальніше за покликанням.

Відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

15 липня 2026 року під головуванням голови Комітету Сергія Бабака відбулося засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, під час якого народні депутати України – члени Комітету розглянули низку питань Порядку денного:

1. Про стан виконання Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо визнання результатів навчання осіб, які проживають на тимчасово окупованій території України» (№ 3482-IX від 21.11.2023).
2. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ» (реєстр. № 10424 від 22.01.2024) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.
3. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових

установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ» (реєстр. № 10424 від 22.01.2024) (друге читання).

З прийнятими рішеннями Комітету можна ознайомитися тут.

Переглянути запис засідання, яке транслювалось у прямому ефірі, у соціальних мережах, можна за покликанням: YouTube, Facebook.

Читати тут.

Уряд забезпечить школярів підручниками та е-додатками: ухвалено рішення про перерозподіл коштів

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про перерозподіл бюджетних коштів для забезпечення учнів 4 та 9 класів навчальними матеріалами.

Це рішення дасть змогу профінансувати закупівлю електронних додатків до підручників та гарантувати їхнє вчасне доставлення до шкіл у 2026 році.

Зокрема, передбачено:

10,8 млн грн – на закупівлю навчальної літератури для 10 класів пілотних закладів загальної середньої освіти;

164,3 млн грн – на закупівлю інтерактивних електронних додатків до підручників для здобувачів освіти (електронних додатків до підручників для 4, 6, 7 та 9 класів, е-додатків для дітей з ООП та підручників шрифтом Брайля);

67,5 млн грн – на доставлення підручників і посібників.

Читати за покликанням.

Фахові коледжі приймають заяви на вступ: проміжні результати та алгоритм дій

Вступна кампанія до фахових коледжів триває. З 01 липня розпочалося подання заяв для вступників на основі 9 класів, а 6 липня – для всіх інших. Маємо перші проміжні результати.

Загалом станом на ранок 15 липня зареєстровано 241 538 заяв на вступ.

Кількість поданих заяв на вступ до фахових коледжів цього року перевищує показники минулого року. Станом на 15 липня 2025 року було зареєстровано 182 583 заяви.

Заяви подаються онлайн – в електронному кабінеті. У деяких випадках є можливість подати заяву в паперовій формі безпосередньо у закладі.

Реєструвати електронний кабінет можна впродовж усього періоду подання заяв на сайті ЄДЕБО: <https://vstup.edbo.gov.ua>.

Можна подати до 10 заяв загалом.

На місця державного або регіонального замовлення – до 5 заяв.

Детальніше за покликанням.

Пропонується для громадського обговорення проект наказу «Про затвердження Положення про психологічну службу у системі освіти України»

Проект розроблено з метою удосконалення нормативно-правової бази діяльності психологічної служби, забезпечення психологічного благополуччя учасників освітнього процесу та створення безпечного освітнього середовища.

Нова редакція Положення про психологічну службу передбачає, зокрема:

розширення понятійного апарату;

цифровізацію процесів;

вимоги до методів;

чітку структурування діяльності.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту наказу приймаються до 30 липня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Пропонується до громадського обговорення проект Змін до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо особливостей провадження освітньої діяльності на рівнях ПЗСО за дистанційною формою

Проект розроблено з метою удосконалення процедури видачі ліцензії на провадження освітньої діяльності на рівнях повної загальної середньої освіти закладам освіти, які забезпечують здобуття освіти виключно за дистанційною формою здобуття освіти.

Порівняльна таблиця

Проектом змін пропонується оптимізувати вимоги до започаткування провадження освітньої діяльності закладами освіти, які надають освітні послуги виключно за дистанційною формою здобуття повної загальної середньої освіти. Проект також передбачає нові вимоги до суб'єктів освітньої діяльності, які забезпечують здобуття освіти за дистанційною формою.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту приймаються до 30 липня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Пропонується для громадського обговорення проект постанови "Про затвердження та реалізацію Державної програми розвитку системи дошкільної освіти та надання грантів для створення захисних споруд (укриттів) в ЗДО"

Пропонується для громадського обговорення проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження та реалізацію Державної програми розвитку системи дошкільної освіти та надання грантів для створення захисних споруд (укриттів) в закладах дошкільної освіти».

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту приймаються до 27 липня 2026 року.

Детальніше за покликанням.

Затверджено Методику державної атестації НУ та ЗВО за науковим напрямом «Безпековий»

Спільним наказом Міністерства освіти і науки України, Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Служби безпеки України затверджено Методику та особливості проведення державної атестації за науковим напрямом «Безпековий».

Затверджені наказом документи визначають єдині правила подання інформації про результати наукової та науково-технічної діяльності у сфері безпеки та оборони та процедуру їхнього оцінювання. Державна атестація розпочнеться після офіційного оприлюднення МОН України відповідного Оголошення у установленому порядку. Очікується подання інформаційних матеріалів від понад 40 наукових установ і закладів вищої освіти.

Науковий напрям «Безпековий» є останнім із семи наукових напрямів, за якими проводиться державна атестація. У 2024-2025 роках державну атестацію вже проведено за науковими напрямами «Аграрно-ветеринарний», «Суспільний», «Природничо-математичний», «Інженерно-технологічний», «Біомедичний» та «Гуманітарно-мистецький».

Атестація стосуватиметься наукових установ, вищих військових навчальних закладів, закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання, а також окремих наукових напрямів і структурних підрозділів університетів, які виконують дослідження у сфері безпеки та оборони.

Методика також враховує роботу установ в умовах повномасштабної війни. Під час визначення результатів братимуть до уваги розташування установи в постраждалому від бойових дій регіоні, її переміщення та руйнування наукової інфраструктури.

Детальніше за покликанням.

Уряд реформує підхід до держзамовлення у сфері освіти

В Україні вперше державне замовлення на підготовку фахівців сформовано на основі довгострокового прогнозу потреб ринку праці. Відповідне рішення ухвалив Кабінет Міністрів України.

Постанова започатковує реформу державного замовлення у сфері освіти. Відтепер його формування базуватиметься не лише на пропозиціях державних замовників, а насамперед на прогнозі того, яких фахівців потребуватиме економіка України у майбутньому. Це перший в Україні довгостроковий прогноз потреб економіки у фахівцях, підготовлений на основі економічного моделювання.

Новий підхід буде застосовано вже до державного замовлення на 2026-2027 роки.

Постанова запроваджує три взаємопов'язані елементи нового підходу до формування державного замовлення.

1. Довгострокове прогнозування потреб ринку праці.
2. Оцінка потреби економіки у нових фахівцях.
3. Новий підхід до формування державного замовлення.

Детальніше за покликанням.

Затверджено Положення про асистента для студентів з особливими освітніми потребами у професійних коледжах

Затверджено Положення про асистента здобувача професійної освіти з особливими освітніми потребами. Відтепер професійні коледжі матимуть чітко визначений порядок та умови залучення асистента, який допомагатиме студенту брати повноцінну участь у навчанні.

Асистент супроводжуватиме студента як під час теоретичних занять, так і під час практичного навчання. Він надаватиме підтримку в пересуванні, орієнтуванні в просторі, комунікації, самообслуговуванні, а також спостерігатиме за станом здоров'я та сприятиме створенню безпечних умов під час навчання. Крім цього, асистент інформуватиме заклад освіти про потреби студента, а в разі булінгу – повідомлятиме про нього керівництво та допомагатиме припинити такі випадки.

Функції асистента можуть виконувати один із батьків, інший законний представник, уповноважена ними особа чи соціальний працівник, який надає соціальну послугу супроводу під час інклюзивного навчання.

Читати за покликанням.

Відбулося засідання підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій

13 липня 2026 року за участю народних депутатів України – членів Комітету, а також представників центральних органів виконавчої влади, Національної академії наук України та галузевих академій, громадських об'єднань відбулося засідання підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій, на якому були розглянуті питання:

1. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ» (реєстр. № 10424 від 22.01.2024) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету.

2. Про проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ» (реєстр. № 10424 від 22.01.2024) (друге читання).

За наслідками розгляду народні депутати України – члени Комітету прийняли рішення схвалити внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ» (реєстр. № 10424 від 22.01.2024) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів Комітету, а також було прийнято рішення запропонувати Комітету з питань освіти, науки та інновацій рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ» (реєстр. № 10424 від 22.01.2024) за результатами його розгляду прийняти у другому читанні та в цілому.

Читати тут.

Науковці з Києва, Харкова та Львова виступили на засіданні Президії НАН України

Під головуванням Президента Національної академії наук України академіка НАН України Анатолія Загороднього відбулося чергове засідання Президії НАН України.

Під час засідання було вручено Почесну грамоту Кабінету Міністрів України директорові Інституту інформаційних технологій та систем НАН України, кандидатові технічних наук, старшому дослідникові Олександрові Волкову за вагомий особистий внесок у забезпечення розвитку наукової і освітньої діяльності, активне сприяння зміцненню обороноздатності України в умовах воєнного стану, сумлінну працю та високий професіоналізм.

Учасники заслухали наукові повідомлення молодих учених із Харкова та Києва, присвячені дослідженням у галузях радіоастрономії, відновлюваної енергетики та біовізуалізації. Окремо було представлено наукову доповідь директора Інституту біології клітини НАН України, члена-кореспондента НАН України Костянтина Дмитрука про «Конструювання дріжджових платформ для виробництва біопалива та біологічно активних сполук медичного призначення».

Також Президія НАН України розглянула низку кадрових і поточних питань.

Читати за покликанням.

Кожна третя українська школа приєдналася до Мрії

Державна освітня екосистема Мрія охоплює понад 4300 закладів загальної середньої освіти в усіх 24 областях України – від Закарпаття до Донецчини, від Сумщини до Херсонщини. Її активно використовують понад 640 тисяч учителів, учнів і батьків.

Мрія є якісною державною альтернативою приватним освітнім інформаційним системам. Учителі отримують інструменти для організації щоденної роботи, учні – більше можливостей для навчання й саморозвитку, а батьки – зручний доступ до інформації про успіхи своїх дітей.

Усі доступні функції безоплатні для користувачів, а під'єднання та робота з екосистемою не потребують фінансування з бюджетів закладів освіти чи громад.

Під'єднатися до Мрії може будь-який заклад загальної середньої освіти, рішення про це ухвалює адміністрація школи. Подати заявку можна на офіційному сайті:
<https://mriia.gov.ua/app>.

Читати за покликанням.

Розширення програми безоплатного шкільного харчування: відбулася зустріч з представниками громад

10 липня 2026 відбулася зустріч «Розширення програми безоплатного шкільного харчування з 1 вересня 2026 року: виклики, оновлені правила та практичні рішення для громад», під час якої представники Уряду України, Команди реформи шкільного харчування, експерти та голови територіальних громад обговорили наступний етап реформи шкільного харчування, що була започаткована у 2020 році за ініціативи першої леді України Олени Зеленської.

У заході взяли участь представники понад 1000 територіальних громад.

Під час зустрічі учасники обговорили:

оновлений порядок та умови використання державної субвенції для організації безоплатного харчування учнів;

організацію харчування в закладах освіти, можливість використання альтернативних приміщень для прийому їжі;

практичні рішення для закладів із недостатньою потужністю харчоблоків;

особливості здійснення закупівель,

а також роль Держпродспоживслужби у забезпеченні безпечного харчування.

Особливу увагу приділили викликам, які сьогодні постають перед територіальними громадами. Серед них – нестача виробничих потужностей харчоблоків, дефіцит працівників, необхідність оновлення матеріально-технічної бази, організація графіків харчування та забезпечення належних умов для прийому їжі.

Читати за покликанням.

Гідробіологи НАНУ виконали польові дослідження у дельті Дунаю в межах міжнародного проєкту SWIM

Науковці Інституту гідробіології Національної академії наук України здійснили польові дослідження у нижній течії Дунаю та прилеглий акваторії Чорного моря в межах міжнародного проєкту SWIM, що реалізується за підтримки Програми ЄС «Горизонт Європа».

Під час експедиції було виконано комплекс досліджень, спрямованих на вивчення стану водних екосистем і середовищ існування мігруючих риб. Науковці здійснили моніторинг якості води, відібрали проби води і донних відкладів, щоб оцінити токсичність і вміст забруднювачів, виконали гідроморфологічне обстеження берегів та прибережних оселищ, а також досліджували поширення інвазивних видів.

Особливу увагу було приділено моніторингу мігруючих риб уздовж Кілійського рукава Дунаю й у пригирловій частині Чорного моря. Отримані дані допоможуть визначити ключові місця мешкання та міграційні шляхи риб, зокрема осетрових, які сьогодні належать до найвразливіших видів у Дунайському регіоні.

Читати за покликанням.

В ЄДЕБО запрацювала автоматична перевірка військово-облікових документів вступників

З 10 липня 2026 року в Єдиній державній електронній базі з питань освіти (ЄДЕБО) запрацювала інформаційна взаємодія з Єдиним державним реєстром призовників, військовозобов'язаних та резервістів.

Новий механізм спрощує вступну процедуру: після подання першої заяви перевірка військово-облікових документів відбуватиметься автоматично через взаємодію державних реєстрів. Це зменшує кількість ручних перевірок для закладів освіти та пришвидшує опрацювання документів вступників.

Читати за покликанням.

4607 закладів освіти постраждали від бомбардувань та обстрілів, з них 421 зруйновано

повністю

Станом на 12 липня 2026 року 4186 закладів освіти пошкоджено, ще 421 – зруйновано повністю.

Сайт saveschools.in.ua документує та в реальному часі надає статистику зруйнованих українських закладів освіти.

До того ж на сайті можна переглянути картину руйнувань кожного регіону.

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/274419.html